

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ: СПІВПРАЦЯ З УКРАЇНОЮ

©2019 ХІМІЙ Б. І.

УДК 339.7
JEL: F21; F35; O19

Хімії Б. І. Європейський банк реконструкції та розвитку: співпраця з Україною

У статті розкрито сутність та роль міжнародної фінансової організації – Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР). Проаналізовано основні засади розвитку взаємовідносин ЄБРР та України. Визначено основні принципи діяльності ЄБРР в Україні, висвітлено тенденції розвитку та особливості співпраці. Проаналізовано в кількісному вираженні динаміку інвестиційних проектів Банку в Україні. Охарактеризовано сучасний стан фінансування проектів. Досліджено основні сфери (інфраструктура, фінансовий сектор, енергетика, сектори промисловості, торгівлі та агробізнесу) фінансування спільних проектів України та ЄБРР, що спрямовані на збільшення конкурентоспроможності економіки, підтримку структурних реформ, покращення рівня життя та добробуту населення. Акцентовано увагу на чинниках, які обмежують розвиток співпраці. Здійснено аналіз структури кредитного портфеля ЄБРР в Україні станом на 31 серпня 2019 р. Для розуміння ролі Європейського банку реконструкції та розвитку як стратегічного партнера, який впливає на розвиток вітчизняної економіки, проаналізовано проекти, що перебувають на стадії реалізації в різних галузях і визначено основні позитивні аспекти впливу цих проектів. Зображено основні сфери надання технічної допомоги Банком. Перспективою подальших досліджень у даному напрямі є визначення шляхів щодо нарощення інвестицій Європейського банку реконструкції та розвитку в Україні та переваг залучення його фінансових ресурсів для підтримки процесів розвитку та стабілізації вітчизняної економіки.

Ключові слова: міжнародні фінансові організації, Європейський банк реконструкції і розвитку, кредитний портфель, інвестиційна діяльність, інвестиційний проект, технічна допомога.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-10-64-69>

Рис.: 4. **Бібл.:** 11.

Хімії Богдана Іванівна – магістрантка, Університет державної фіскальної служби України (вул. Університетська, 31, Ірпінь, 08201, Україна)
E-mail: danysja97@ukr.net

УДК 339.7
JEL: F21; F35; O19

Химий Б. И. Европейский банк реконструкции и развития: сотрудничество с Украиной

В статье раскрыта сущность и роль международной финансовой организации – Европейского банка реконструкции и развития (ЕБРР). Проанализированы основные принципы развития взаимоотношений ЕБРР и Украины. Определены основные принципы деятельности ЕБРР в Украине, освещены тенденции развития и особенности сотрудничества. Проанализирована в количественном выражении динамика инвестиционных проектов Банка в Украине. Охарактеризовано современное состояние финансирования проектов. Исследованы основные сферы (инфраструктура, финансовый сектор, энергетика, секторы промышленности, торговли и агробизнеса) финансирования совместных проектов Украины и ЕБРР, направленных на увеличение конкурентоспособности экономики, поддержку структурных реформ, улучшение уровня жизни и благосостояния населения. Акцентировано внимание на факторах, которые ограничивают развитие сотрудничества. Проанализирована структура кредитного портфеля ЕБРР в Украине по состоянию на 31 августа 2019 г. Для понимания роли Европейского банка реконструкции и развития в качестве стратегического партнера, влияющего на развитие отечественной экономики, проанализированы проекты, находящиеся на стадии реализации в различных отраслях, и определены основные положительные аспекты влияния этих проектов. Отображены основные сферы оказания технической помощи Банком. Перспективой дальнейших исследований в данном направлении является определение путей по наращиванию инвестиций Европейского банка реконструкции и развития в Украине и преимуществ привлечения его финансовых ресурсов для поддержки процессов развития и стабилизации отечественной экономики.

Ключевые слова: международные финансовые организации, Европейский банк реконструкции и развития, кредитный портфель, инвестиционная деятельность, инвестиционный проект, техническая помощь.

Рис.: 4. **Библ.:** 11.

Химий Богдана Ивановна – магістрантка, Університет державної фіскальної служби України (вул. Університетська, 31, Ірпінь, 08201, Україна)
E-mail: danysja97@ukr.net

UDC 339.7

JEL: F21; F35; O19

Khimiі B. I. European Bank for Reconstruction and Development: Cooperation with Ukraine

The article covers the essence and role of the international financial organization: the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). The basic principles of the development of relations between the EBRD and Ukraine are analyzed. The basic principles of the EBRD's activities in Ukraine are defined, development trends and features of cooperation are highlighted. The dynamics of the Bank's investment projects in Ukraine are analyzed in quantitative terms. The current status of the projects' financing is characterized. The author researches the main areas of financing (infrastructure, financial sector, energetics, industrial, trade and agribusiness sectors) regarding the joint projects of Ukraine and the EBRD aimed at increasing the competitiveness of the economy, supporting structural reforms, improving the standard of living and well-being of the population. Focus is made on the factors that limit the development of this cooperation. The structure of the EBRD's crediting portfolio in Ukraine as of August 31, 2019 is analyzed. In order to understand the role of the European Bank for Reconstruction and Development as a strategic partner, influencing the development of the national economy, the projects under implementation in different industries are analyzed and the basic positive aspects of the impact of these projects are defined. The main areas of technical assistance provided by the Bank are displayed. Prospect for further research in this direction is determining the ways to increase the investments by the European Bank for Reconstruction and Development in Ukraine and the benefits of attracting its financial resources to support development processes and stabilizing the national economy.

Keywords: international financial organizations, European Bank for Reconstruction and Development, crediting portfolio, investment activity, investment project, technical assistance.

Fig.: 4. **Bibl.:** 11.

Khimiі Bohdana I. – Graduate Student, University of the State Fiscal Service of Ukraine (31 Universytetska Str., Irpin, 08201, Ukraine)
E-mail: danysja97@ukr.net

Обмеженість власних фінансових ресурсів для розвитку національної економіки обумовлює необхідність залучення іноземних інвестицій, зокрема міжнародних фінансових організацій (далі – МФО). Ефективне використання ресурсів МФО є джерелом фінансового забезпечення виконання завдань, спрямованих на розвиток економіки та соціальної сфери країни та розширення процесів міжнародної інтеграції.

Європейський банк реконструкції та розвитку відіграє важливу роль в розвитку економіки багатьох країн світу. Його діяльність спрямована насамперед на підтримку структурних та економічних реформ у найважливіших сферах, надання кредитів приватному сектору та фінансування об'єктів інфраструктури. У зв'язку з цим заслуговує на увагу висновок В. Колосової щодо ролі МФО, враховуючи, що «... параметри, закладені в їх фінансових кредитних угодах, перетворюються на індикатори розвитку національних економік, використовувани паралельно іншими інституціями на ринку, наприклад комерційними банками та кредитними агенціями» [1, с. 68].

Аналіз сучасного стану співробітництва Європейського банку реконструкції та розвитку й України здійснювали Н. Рудик [2], В. Лазаренко [4], М. Віннік [8]. В. Колосова також [9] звертає увагу на проблематику планування бюджетних видатків для реалізації інвестиційних проектів у співпраці із міжнародними фінансовими організаціями. М. Король та Ю. Кучер [10] визначили перспективні шляхи розвитку відносин України з МФО. Дослідженню ролі ЄБРР у встановленні сприятливих умов розвитку економіки України приділили увагу Л. Аврамчук та О. Сухий [11]. Проте останнє потребує подальших досліджень, особливо в розрізі галузевої структури інвестування.

Актуальність аналізу співпраці України з Європейським банком реконструкції та розвитку полягає у двох аспектах. З одного боку, Банк є одним із найбільших інвесторів, що здійснює цільове кредитування як приватної, так і державної сфер і надає технічну допомогу [2, с. 112]. З іншого боку, будучи співзасновником цього банку, Україна може впливати на процес вибору стратегічних напрямів та підходів до співпраці із Банком. ЄБРР, інвестуючи в приватні підприємства, стимулює розвиток підприємництва та сприяє розвитку ринкової економіки. Таким чином, аналіз стану, шляхів покращення та перспектив розширення співпраці України та Європейського банку реконструкції та розвитку є актуальним як для підприємств, які потребують позикових коштів, так і для країни в цілому.

Метою статті є аналіз основних засад розвитку відносин міжнародної фінансової організації – Європейського банку реконструкції та розвитку – і України.

Європейський банк реконструкції та розвитку є однією з найбільш впливових міжнародних фінансових організацій у світі. ЄБРР створений у 1991 р., має

найвищий кредитний рейтинг (AAA) та інвестує в проекти в 40 країнах світу [3]. Банк спрямовує кошти у проекти, що стимулюють перехід до відкритої ринкової економіки, розвиток підприємницької діяльності. ЄБРР є одним із інвесторів в економіку України [4, с. 112], яка стала співзасновником Банку 13 квітня 1992 р., здійснивши внесок у сумі 240 110 тис. євро або 0,81% суми установчого капіталу [5].

Європейський банк реконструкції та розвитку, згідно зі Стратегією співпраці з Україною на 2019–2023 рр., здійснює свою діяльність на таких принципах:

- ✦ сприяння приватизації та комерціалізації в державному секторі для підвищення конкурентоспроможності, стимулювання участі приватного сектора в різних видах економічної діяльності;
- ✦ сприяння добросовісній конкуренції в приватному секторі та підтримка компаній, які використовують кращі практики;
- ✦ зміцнення енергетичної безпеки та підвищення енергоефективності;
- ✦ підвищення стійкості фінансової системи шляхом зміцнення банківського сектора та розвитку ринків капіталу та небанківського фінансування в Україні;
- ✦ покращення інтеграції за рахунок сприяння торгівлі та інвестиціям, розширення інфраструктурних зв'язків і підтримки зближення зі стандартами ЄС.

Виходячи із зазначених принципів ЄБРР надає Україні підтримку з метою забезпечення процесів стабілізації економіки та проведення реформ, приділяючи значну увагу співфінансуванню проектів розвитку аграрного сектора та промислового виробництва, формуванню якісної інфраструктури та зміцненню фінансового сектора.

З 1992 р. по 31 серпня 2019 р. Європейський банк реконструкції та розвитку реалізував в Україні 440 проектів (рис. 1), з яких у 2019 р. 184 проекти є діючими [6]. Загальна сума інвестицій за цей період склала 14 млрд 225 млн євро [6]. Найбільшим проектом є будівництво чорнобильського саркофагу «Укриття», яке розпочалося в березні 2004 р. [7].

Аналізуючи інвестиційну активність ЄБРР в Україні, слід відзначити, що у 2015–2018 рр. спостерігалось скорочення кількості профінансованих проектів. Якщо у 2014 р. Банком було затверджено реалізацію 36 проектів, то у 2016–2017 рр. – усього 27, а у 2018 р. – 28 (див. рис. 1) [6].

Це супроводжувалося різким скороченням обсягів фінансування проектів в Україні у 2016–2018 рр. – більше, ніж удвічі – порівняно з 2014 р. (рис. 2) [6].

За висновками М. Вінніка, причинами даного скорочення є, з одного боку, погана підготовка проектів та документації, нереальність втілення їх у жит-

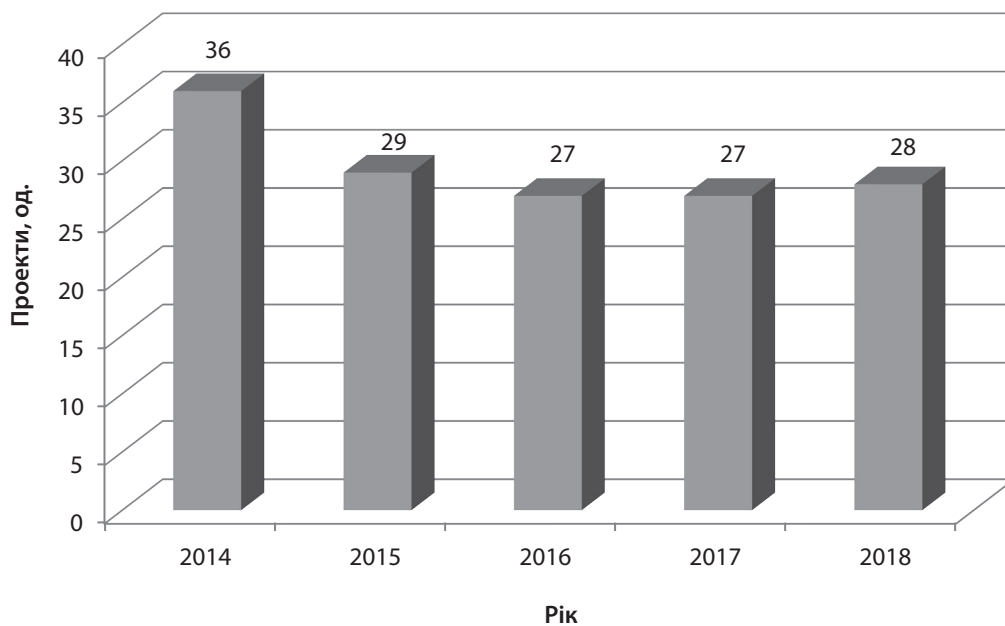

Рис. 1. Кількість проектів, фінансованих Європейським банком реконструкції та розвитку у 2014–2018 рр.

Джерело: створено на основі [6].

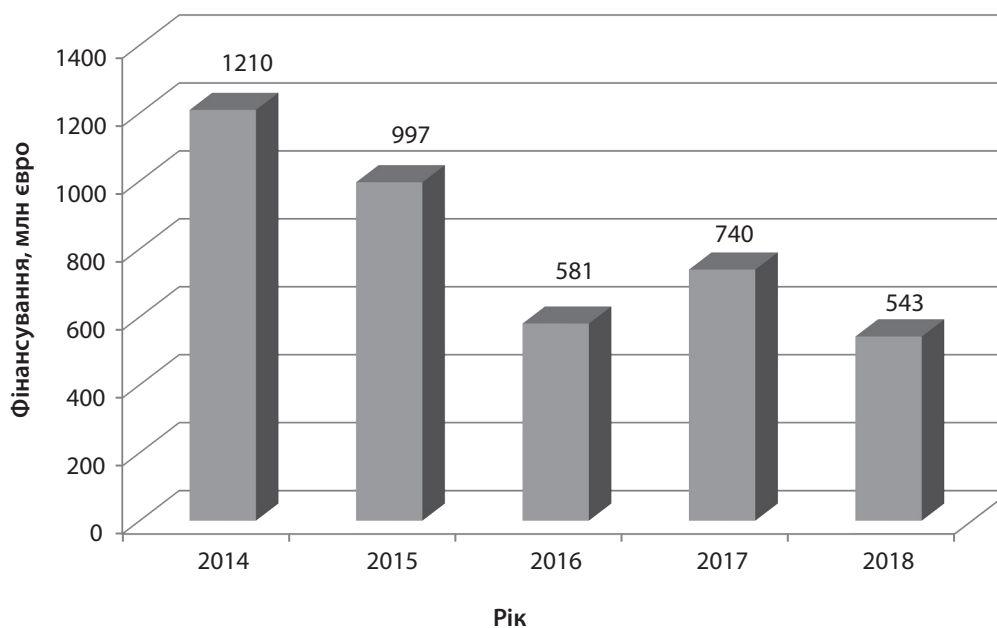

Рис. 2. Обсяги інвестицій ЄБРР в Україну у 2014–2018 рр., млн євро

Джерело: створено на основі [6].

тя, з іншого – відсутність прозорої системи спостереження за ефективністю використання коштів, що збільшує ризик інвесторів та кредиторів [8, с. 112].

Станом на 31 серпня 2019 р. Європейським банком реконструкції та розвитку реалізується 27 проектів, з яких 4 проекти в держаному секторі та 23 – у приватному [7]. Загальна сума фінансування складає 4 млрд 194 млн євро, з яких на проекти приватного сектору припадає 46%, решта – у державному (рис. 3) [6].

Кредитний портфель ЄБРР в Україні станом на 31 серпня 2019 р. має таку структуру (рис. 4) [6]:

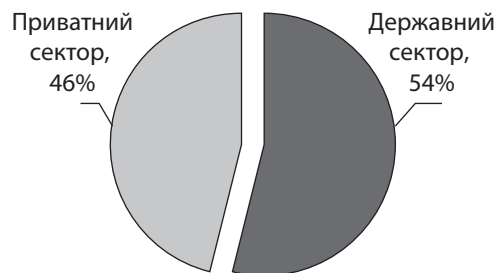

Рис. 3. Структура розподілу фінансування секторів ЄБРР в Україні станом на 31.08.2019 р.

Джерело: створено на основі [6].

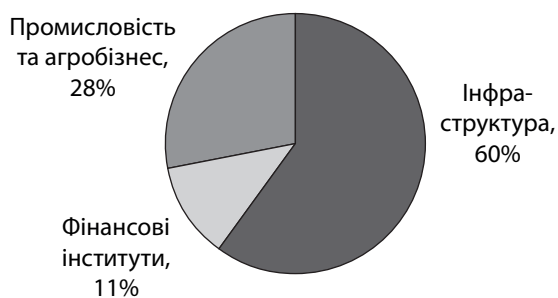

Рис. 4. Загальна галузева структура кредитного портфеля проектів ЄБРР України станом на 31.08.2019 р.

Джерело: створено на основі [6].

- ✦ інфраструктура – 60%, або 2 млрд 516 млн євро;
- ✦ промисловість та агробізнес – 28%, або 1 млрд 174 млн євро;
- ✦ фінансові інститути – 12%, або 461 млн євро.

У сфері інфраструктури реалізуються 7 проектів на загальну суму 109 млн євро та 45 млн дол. США інвестицій ЄБРР [7]:

- ✦ підвищення енергоефективності адміністративних будівель та вуличного освітлення у м. Дніпро – 20 млн євро;
- ✦ реконструкція систем централізованого тепlopостачання – 7 млн євро;
- ✦ модернізація системи управління повітряним рухом Державного підприємства обслуговування повітряного руху – 45 млн євро;
- ✦ Львівський проект стічних вод – 15 млн євро;
- ✦ розширення діяльності «Міст Експрес» – 10 млн дол. США;
- ✦ покращення телекомунікаційної та медіа інфраструктури – 22 млн євро;
- ✦ придбання до 1000 вагонів-хопперів для зерна дочірнім підприємством компанії «Луї Дрейфус» – 35 млн. дол. США.

Проекти ЄБРР у сфері інфраструктури забезпечують покращення роботи очисних споруд та якості стічних вод, зменшення забруднення повітря, землі та води, зниження рівня втрат електроенергії та газу, підвищення енергоефективності, підвищення якості послуг тепловодопостачання, а отже, створюють передумови для подальшого інвестиційного розвитку України та підвищення її конкурентоспроможності. У попередні роки Банком тож здійснювалося фінансування проектів, що забезпечують розвиток мережі та поліпшення стану автомобільних доріг і мостів.

У сфері промисловості та агробізнесу реалізуються 12 проектів на загальну суму 356 млн євро та 130,32 млн дол. США інвестицій ЄБРР [7]:

- ✦ промисловість: капітальні інвестиції «АрселорМіттал Кривий Ріг» – 200 млн євро; збільшення капіталу ПП «Лаона» – 8 млн дол.

США; модернізація та розширення існуючих виробничих ліній АТ «Слобожанська Будівельна Кераміка» – 9,82 млн дол. США; будівництво заводу «Кроноспан УА» з виробництва плит зі стружки – 116 млн євро;

- ✦ агробізнес: розвиток зернової та цукрової інфраструктури ПП «Астарта» – 25 млн дол. США; збільшення виробничих потужностей «ДФФ-Дніпровське м'ясо» – 20 млн євро; кредит на підтримку оборотного капіталу ПП «Астарта» – 20 млн дол. США; будівництво котла на біомасі ТОВ «Дніпровська» – 5 млн дол. США; розширення виробничих потужностей ТОВ «Нива Переяславщини» – 12,5 млн дол. США; розширення та оптимізація річкових зернових логістичних потужностей ТОВ «Нібулон» – 50 млн дол. США; фінансування потреб в обігових коштах ТОВ «Мерефянська скляна компанія» – 20 млн євро; фінансування придбання пакета акцій ВАТ «Шостка».

Інвестиції Банку в проекти даної сфери забезпечують впровадження кращих екологічних практик і поліпшення стану навколишнього середовища завдяки значному скороченню викидів CO₂ та збільшенню ефективності виробничої діяльності. Крім того, дані проекти дозволяють підвищити ефективність та продуктивність виробництва за рахунок впровадження сучасних ІТ-рішень і методів ведення сільського господарства, розширити та диверсифікувати експорт, включаючи країни ЄС.

У фінансовій сфері реалізуються 3 проекти на загальну суму 205 млн грн і 80 млн євро інвестицій ЄБРР [7]:

- ✦ фінансування збільшення капіталу ПАТ «Мегабанк» – 120 млн грн;
- ✦ рекапіталізація ВАТ «Страхова компанія універсальна» – 85 млн грн;
- ✦ АТ «Укресімбанк» – кредит на фінансування проектів відновлюваної енергетики та енергоефективності – 80 млн євро.

Також Банк здійснює фінансування акціонерного капіталу АТ «Райффайзен Банк Аваль».

Співпраця з ЄБРР у даній сфері сприяє підвищенню довіри населення до ринку, розширенню доступу до фінансування суб'єктів господарювання реального сектора економіки, зокрема проектів щодо відновлюваних джерел енергії та підвищення енергоефективності.

Важливим для України, в умовах обмеженості енергетичних ресурсів, вважаємо співпрацю із ЄБРР у сфері енергетики. У теперішній час на стадії реалізації перебувають 4 проекти на загальну суму 136 млн дол. США та 19,7 млн євро [7]:

- ✦ переробка вугільних відходів – 70 млн дол. США;

- ✦ акціонерне фінансування для ПАТ «Галнафтогаз» – 30 млн дол. США;
- ✦ створення підприємства з видобування вугілля – 36 млн дол. США;
- ✦ розробка проекту та будівництво Чигиринської СЕС – 19,7 млн євро.

Фінансування Банком проектів енергетичної галузі сприяє розвитку приватного сектора та збільшенню конкуренції в галузі, розвитку діяльності з підвищення якості вугілля та переробки відходів, впровадженню сучасних технологій видобування вугілля та механізації шахт, розширенню ринку вугілля в Україні, покращенню охорони довкілля, значному скороченню викидів CO₂.

Банк надає Україні також технічну допомогу, яка є безоплатною та на безповоротній основі. Напрямками реалізації таких проектів є енергетика та теплопостачання, радіаційна безпека, громадський транспорт.

Необхідно зазначити, що потреба у фінансових ресурсах Європейського банку реконструкції та розвитку в Україні зростає. Насамперед, це сфера транспортних перевезень, оскільки спостерігається зношеність транспортної інфраструктури. Також важливою є співпраця в галузі енергетики та забезпечення енергоефективності, підтримка агробізнесу тощо.

Подальша співпраця України та ЄБРР відбуватиметься в середовищі спроб уряду покращити макроекономічну та макрофінансову ситуацію в країні [11, с. 950]. Співробітництво забезпечить Україні стабільне економічне зростання, збільшення інвестицій та визнання статусу країни з привабливим інвестиційним кліматом.

ВИСНОВКИ

Європейський банк реконструкції та розвитку є важливим інвестором, який за період співпраці з Україною профінансував реалізацію 440 проектів на загальну суму 14 млрд 225 млн євро.

Стратегічними напрямками роботи ЄБРР є сфери інфраструктури, енергетики, промисловості, фінансів, що сприяє розвитку приватного сектора, впровадженню кращих екологічних практик і поліпшенню стану навколишнього середовища, розвитку підприємництва та економічної стабілізації країни в цілому.

Розширення співпраці України із ЄБРР потребує підвищення якості підготовки проектів та документації, створення прозорої системи спостереження за використанням інвестиційних ресурсів, підвищення ефективності діяльності органів влади як важливої передумови зменшення ризиків інвесторів та кредиторів. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Колосова В. Вплив міжнародних фінансових організацій на економічний розвиток країни: питання теорії. *Економіка України*. 2016. № 12. С. 61–71.

2. Рудик Н. Міжнародне кредитування ЄБРР як джерело фінансування розвитку підприємств України. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2016. № 2. С. 110–115.

3. History of the European Bank for Reconstruction and Development. URL: <https://www.ebrd.com/who-we-are/history-of-the-ebrd.html>

4. Лазаренко В. Управління зовнішнім боргом України // Фінансово-кредитні системи: проблеми теорії і практики : тези доп. Всеукр. студ. наук. конф. Київ : КНТЕУ, 2019. С. 112–114.

5. European Bank for Reconstruction and Development: Ukraine overview. URL: <https://www.ebrd.com/where-we-are/ukraine/overview.html>

6. European Bank for Reconstruction and Development activity in Ukraine. URL: <https://www.ebrd.com/where-we-are/ukraine/data.html>

7. EBRD Project Summary Documents. URL: <https://www.ebrd.com/work-with-us/project-finance/project-summary-documents.html?1=1&filterCountry=Ukraine>

8. Вінник М. В. Розвиток стратегії співробітництва України з Європейським банком реконструкції та розвитку. *ΛΟΓΟΣ. Мистецтво наукової думки*. 2019. № 2. С. 110–113. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2617-7064/article/view/135/119>

9. Колосова В. П. Планування видатків державного бюджету для реалізації інвестиційних програм, що кредитуються міжнародними інституціями. *Фінанси України*. 2015. № 2. С. 27–38.

10. Король М. М., Качур Ю. Б. Перспективні шляхи розвитку відносин України з міжнародними кредитними організаціями. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 5. С. 51–55. URL: <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/11.pdf>

11. Аврамчук Л. А., Сухий О. В. Стан та перспективи взаємовідносин України та Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР). *Економіка та суспільство*. 2017. № 9. С. 947–951. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/163.pdf

Науковий керівник – Луніна І. О., професор, доктор економічних наук, завідувачка відділу державних фінансів інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України (Київ)

REFERENCES

Avramchuk, L. A., and Sukhyi, O. V. "Stan ta perspektyvy vzaiemovidnosyn Ukrainy ta Yevropeiskoho banku rekonstruktsii i rozvytku (IEBRR)" [The state and prospects of relations between Ukraine and the European bank for reconstruction and development (EBRD)]. *Ekonomika ta suspilstvo*. 2017. http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/163.pdf

"EBRD Project Summary Documents". <https://www.ebrd.com/work-with-us/project-finance/project-summary-documents.html?1=1&filterCountry=Ukraine>

"European Bank for Reconstruction and Development activity in Ukraine". <https://www.ebrd.com/where-we-are/ukraine/data.html>

"European Bank for Reconstruction and Development: Ukraine overview". <https://www.ebrd.com/where-we-are/ukraine/overview.html>

"History of the European Bank for Reconstruction and Development". <https://www.ebrd.com/who-we-are/history-of-the-ebrd.html>

Kolosova, V. "Vplyv mizhnarodnykh finansovykh orhanizatsii na ekonomichnyi rozvytok krainy: pytannia teorii" [Influence of international financial organizations on country's economic development: theoretical questions]. *Ekonomika Ukrainy*, no. 12 (2016): 61-71.

Kolosova, V. P. "Planuvannya vydatkiv derzhavnoho bidzhetu dlia realizatsii investytsiinykh proqram, shcho kredytuiutsia mizhnarodnymy instytutysiiamy" [State budget expenditures planning for implementation of investment programs credited by international organizations]. *Finansy Ukrainy*, no. 2 (2015): 27-38.

Korol, M. M., and Kachur, Yu. B. "Perspektyvni shliakhy rozvytku vidnosyn Ukrainy z mizhnarodnymy kredytnymy orhanizatsiiamy" [Perspective ways of Ukraine with international credit organizations]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*. 2015. <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/11.pdf>

Lazarenko, V. "Upravlinnia zovnishnim borhom Ukrainy" [External Debt Management of Ukraine]. *Finansovo-kredytni systemy: problemy teorii i praktyky*. Kyiv: KNTEU, 2019. 112-114.

Rudyk, N. "Mizhnarodne kredyтуvannia IEBRR yak dzherelo finansuvannia rozvytku pidpriemstv Ukrainy" [International EBRD lending as the source to finance development of enterprises in Ukraine]. *Ekonomichnyi chasopys Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*, no. 2 (2016): 110-115.

Vinnik, M. V. "Rozvytok stratehii spivrobotnytstva Ukrainy z Yevropeiskym bankom rekonstruksii ta rozvytku" [Development of the strategy of cooperation between Ukraine and the European Bank for Reconstruction and Development]. *Mystetstvo naukovoї dumky*. 2019. <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2617-7064/article/view/135/119>

УДК 339.727.2

JEL: E22; F21

АКТИВІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

©2019 САВІЦЬКА О. П., ЩУР О. М., САВІЦЬКА Н. В.

УДК 339.727.2

JEL: E22; F21

Савіцька О. П., Щур О. М., Савіцька Н. В. Активізація інвестиційних процесів в Україні

У статті розглянуто сучасний стан розвитку іноземного інвестування в економіці України, висвітлено основні позитивні зрушення в підвищенні ефективності інвестиційної політики на державному рівні. Проаналізовано тенденції прямого інвестування (у формах акціонерного капіталу та боргових інструментів) економіки України за період 2010–2018 рр. Наведено причини незначного обсягу іноземних інвестицій, вкладених в економіку України. За допомогою економетричних моделей сформовано прогноз залучення прямих інвестицій (акціонерного капіталу та боргових інструментів) в Україну та спрямування в інші країни світу з України. Розраховано частку прямих іноземних інвестицій у ВВП України. Проаналізовано динаміку прямих інвестицій у розрізі Європейського Союзу та Російської Федерації. Охарактеризовано структуру надходжень прямих інвестицій (акціонерного капіталу) в Україну за країнами-інвесторами (найбільші обсяги) у 2018 р. Як результат, виокремлено найважливіші напрями посилення інвестиційної привабливості України, що в підсумку підвищить зацікавленість з боку іноземних інвесторів та збільшить обсяги прямих іноземних інвестицій у розвиток вітчизняної економіки. Відзначено позитивні зрушення у сфері прямого іноземного інвестування в Україні та необхідність докласти максимум зусиль на всіх рівнях управління «державна – регіон – місто – підприємство» задля прийняття дієвої та ефективної системи заходів з посилення інвестиційної привабливості України на міжнародному рівні.

Ключові слова: прями інвестиції, акціонерний капітал, боргові інструменти, рівняння тренду, інвестиційна привабливість.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-10-69-77>

Рис.: 3. **Табл.:** 3. **Бібл.:** 22.

Савіцька Ольга Петрівна – кандидат економічних наук, доцент, завідувачка кафедри менеджменту та комерційної діяльності, Львівський інститут економіки і туризму (вул. Менцинського, 8, Львів, 79007, Україна)

E-mail: Sawicka@bigmir.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6311-406X>

Щур Ольга Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та комерційної діяльності, Львівський інститут економіки і туризму (вул. Менцинського, 8, Львів, 79007, Україна)

Савіцька Наталія Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та інвестиційної діяльності, Львівський інститут економіки і туризму (вул. Менцинського, 8, Львів, 79007, Україна)

УДК 339.727.2

JEL: E22; F21

Савіцька О. П., Щур О. М., Савіцька Н. В. Активізація інвестиційних процесів в Україні

В статье рассмотрено современное состояние развития иностранного инвестирования в экономике Украины, освещены основные положительные сдвиги в повышении эффективности инвестиционной политики на государственном уровне. Проанализированы тенденции прямого инвестирования (в формах акционерного капитала и долговых инструментов) экономики Украины за период 2010–2018 гг. Приведены причины незначительного объема иностранных инвестиций, вложенных в экономику Украины. С помощью эконометрических моделей сформирован прогноз привлечения прямых инвестиций (акцио-

UDC 339.727.2

JEL: E22; F21

Savitska O. P., Shchur O. M., Savitska N. V. Intensification of Investment Processes in Ukraine

The article examines the current status of foreign investment development in the Ukrainian economy, highlighting the main positive changes in enhancing the efficiency of investment policy at the State level. Tendencies of direct investment (in forms of equity and debt instruments) in Ukrainian economy for the time period of 2010–2018 are analyzed. The reasons for the small amount of foreign investments invested in Ukrainian economy are provided. With the help of econometric models, a forecast concerning the attraction of direct investment (equity capital and debt instruments) in Ukraine and direc-